

Prof. zw. dr hab. Zbigniew Czachór
Zakład Badań nad Integracją Europejską
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Poznań

W związku z art. 18 a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz. U. z 2003, nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005, nr 164, poz. 1365, Dz. U. 2011, nr 84, poz. 455) i powołaniem przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych do komisji habilitacyjnej niniejszym przedkładam:

• ocenę/recenzję osiągnięć naukowych Habilitantki dr Moniki Klimowicz w toku postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce

Wstęp

Efektom edukacji akademickiej oraz aktywności naukowej ocenianej tu dr Moniki Klimowicz była rozprawa doktorska pt. „*Polityka strukturalna Unii Europejskiej w nowych państwach członkowskich*”. Potwierdziło to pogłębiające się zainteresowania przyszłej Habilitantki problematyką integracji i Unii Europejskiej, szczególnie w zakresie polityk społeczno-gospodarczych UE.

Doktor M. Klimowicz jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Studiów Europejskich Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Uczestniczy w działalności naukowej oraz dydaktycznej i organizacyjnej Uczelni / Wydziału / Katedry biorąc udział w wielu znaczących krajowych i zagranicznych projektach, konferencjach i seminariach naukowych dotyczących m.in. problematyki polityk gospodarczych i społecznych Unii Europejskiej. Tworzy to podstawę dla potwierdzenia przez Recenzenta uzasadnionego osiągnięcia naukowego Habilitantki w zakresie jedno-tematycznego cyklu publikacji pt. *Instytucjonalny wymiar polityk unijnych w kontekście osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej*.

I. Generalna ocena wniosku Habilitantki dr Moniki Klimowicz w toku postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce

Dr Monika Klimowicz 7 kwietnia 2015 r. złożyła do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych prawidłowy i uzasadniony wniosek o przeprowadzenie postępowania

habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w zakresie dyscypliny nauk o polityce. Podstawą dla wniosku jest Jej osiągnięcie naukowe, któremu nadała tytuł: „Jednotematyczny cykl publikacji pt. Instytucjonalny wymiar polityk unijnych w kontekście osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej”. Właściwie wskazała jednostkę organizacyjną do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego jaką jest Rada Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Do wniosku dołączone zostały zgodnie z wymogami ustawowymi: - potwierdzona kopia dyplomu doktorskiego; - autoreferat w języku polskim; - autoreferat w języku angielskim; - wykaz opublikowanych prac naukowych; - informacje o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi w kraju i za granicą oraz działalności popularyzującej naukę; - dane teled adresowe; - wniosek wraz z załącznikami w wersji elektronicznej na dwóch płytach CD.

II. Generalna ocena dorobku naukowego dr Moniki Klimowicz w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce specjalność: polityka gospodarcza, nadanego uchwałą Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (9 września 2005 r.) – ze szczególnym odniesieniem do głównego osiągnięcia naukowego

Zgodnie z wymogami wynikającymi z norm prawnych dotyczących stopni naukowych i tytułu naukowego (art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki - Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) jako główne osiągnięcie naukowe Habilitantka wskazuje cykl publikacji dotyczących instytucjonalnego wymiaru polityk UE ze szczególnym uwzględnieniem osiągania przez Unię jej celów społeczno-gospodarczych – tak istotnych dla procesu integracji europejskiej (unifikacji i harmonizacji integracyjnej).

Z uwagi na powyższe podejmując się generalnej oceny dorobku naukowego dr Moniki Klimowicz w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce należy podkreślić, że do najważniejszych jej obszarów zainteresowań badawczych i studyjnych (teoretycznych i empirycznych – jak sama podkreśla) należały/należą:

- system społeczno-gospodarczy i zmienna dynamika rozwoju wewnętrznego Unii Europejskiej;
- instytucjonalny/institucjonalizacyjny wymiar unijnych polityk;
- proces integracji i dezintegracji Unii Europejskiej;

- współczesne uwarunkowania społeczno-ekonomicznej instytucjonalizacji integracji Europy (oraz perspektywy na przyszłość) ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru społecznego i gospodarczego zmian systemowych w Europie.

W ramach prac zespołowych o charakterze naukowo-badawczym Habilitantka co warto podkreślić, zaangażowana była i jest w interesującym poznawczo projekcie badawczym – krajowym pt. *Innowacje w zarządzaniu rozwojem regionalnym w Polsce*. Projekt realizowany jest aktualnie (w latach 2014-2016) i jest finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Nie można w tym miejscu pominąć innych osiągnięć Habilitantki w zakresie kierowania i udziału w projektach badawczych. Zainteresowana pozytywną oceną i dopuszczenia do kolejnych etapów postępowania habilitacyjnego kierowała też projektem badawczym pt. *Podmioty gospodarki społecznej w polityce Unii Europejskiej* (w okresie 2011-2015 - ze środków Narodowego Centrum Nauki). Prowadziła również projekt zatytułowany *Gospodarka Unii Europejskiej w XX i XXI wieku* (w roku 2007- był to wewnętrzny projekt badawczy Uniwersytetu Wrocławskiego). Ponadto uczestniczyła aktywnie w takich projektach jak:

- *Obszary aktywności współczesnych organizacji międzynarodowych* - realizowany co cenne we współpracy z: -Instytutem Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego; - Instytutem Zachodnim w Poznaniu; - Ośrodkiem Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego; - Stowarzyszeniem Semper Avanti we Wrocławiu; - Fundacją Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada w Warszawie;

- *Ewolucja wspólnych polityk Unii Europejskiej* – realizowany na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Z punktu widzenia przyjętego tytułu osiągnięcia naukowego Oceniana jest autorką lub współautorką publikacji dotyczących następujących zakresów badawczych:

- proces integracji gospodarczej UE i w UE;
- zjawiska integracyjne i dezintegracyjne w Europie;
- polityka regionalna oraz strukturalna/spójności Unii Europejskiej i instrumenty finansowe polityki strukturalnej/spójności UE;
- integracja z UE państw Europy Środkowej i Wschodniej;
- społeczno-gospodarcze cele Unii Europejskiej;
- instytucjonalizacja polityk gospodarczych Unii Europejskiej, w tym relacje między

instytucjonalnym wymiarem polityk unijnych, a osiągnięciem celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej;

- gospodarka społeczna, kapitał ludzki i modernizacja polityki społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej.

W dorobku naukowym Habilitantki od czasu uzyskania stopnia naukowego doktora na uznanie zasługują takie publikacje (w tym zagraniczne - co cenne) jak:

A. Dotyczące procesu integracji gospodarczej/monetarnej UE i w UE:

- *Niewypłacalność państw strefy euro*, [w:] *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie. Podręcznik akademicki*, Pacześniak A., Klimowicz M. (red.), OTO, Wrocław 2014.

- *Monetary Policy in the Eurozone*, [w:] Dyduch J., Klimowicz M., Michalewska-Pawlak M., *Selected Politics of the European Union. Evolution in the context of the Lisbon Treaty and the Europe 2020 Strategy*, Wydawnictwo ASPRA, Wrocław 2012.

- (wspólnie z Turczyński P.), *Wewnętrzny i zewnętrzny wymiar ekonomicznej integracji europejskiej*, [w:] *Podstawy Europeistyki. Podręcznik Akademicki*, Bokajło W., Pacześniak A. (red.), Atla2, Wrocław 2008.

B. Dotyczące zjawisk integracyjnych i dezintegracyjnych w Europie:

- *Ewolucja celów polityki regionalnej Unii Europejskiej w procesie integracji gospodarczej*, [w:] *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie. Podręcznik akademicki*, Pacześniak A., Klimowicz M. (red.), OTO, Wrocław 2014.

- *Niewypłacalność państw strefy euro*, [w:] *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie. Podręcznik akademicki*, Pacześniak A., Klimowicz M. (red.), OTO, Wrocław 2014.

- *Bankructwo państw europejskich*, [w:] *Organizacje międzynarodowe w działaniu*, Florczak A., Lisowska A. (red.), OTO, Wrocław 2014.

C. Dotyczące polityki regionalnej oraz strukturalnej/spójności Unii Europejskiej i instrumentów finansowych polityki strukturalnej/spójności UE:

- *Fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności w państwach Europy Środkowej i Wschodniej*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2010;

- *Ewolucja celów polityki regionalnej Unii Europejskiej w procesie integracji gospodarczej*, [w:] *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w Europie. Podręcznik akademicki*, Pacześniak A., Klimowicz M. (red.), OTO, Wrocław 2014

D. Dotyczące integracji z UE państw Europy Środkowej i Wschodniej:

- *Fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności w państwach Europy Środkowej i Wschodniej*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2010.

- *Bankructwo państw europejskich*, [w:] *Organizacje międzynarodowe w działaniu*, Florczak A., Lisowska A. (red.), OTO, Wrocław 2014.

E. Dotyczące społeczno-gospodarczych celów Unii Europejskiej:

- *Znaczenie przedsiębiorczości społecznej dla realizacji społeczno-gospodarczych celów Unii Europejskiej*, [w:] *Spółdzielnie socjalne. Teoria i praktyka*, Zielińska K. (red.), KUL, Lublin 2015.

- *Unijne wsparcie rozwoju gospodarki społecznej jako instrument rozwiązywania problemów społecznych w Europie*, [w:] *Rola aktywnej polityki społecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych. T. 2, Aktywna polityka rynku pracy i pracy socjalnej*, Głąbicka K. (red.), Wydawnictwo UTH, Radom 2014.

F. Dotyczące instytucjonalizacji polityk gospodarczych Unii Europejskiej:

- *Modernizacja polityki społecznej Unii Europejskiej*, [w:] *Współczesna teoria i praktyka badań społecznych i humanistycznych*, Juchnowski J., Wiszniewski R. (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013.

G. Dotyczące relacji między instytucjonalnym wymiarem polityk unijnych, a osiąganiem celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej:

- *Znaczenie przedsiębiorczości społecznej dla realizacji społeczno-gospodarczych celów Unii Europejskiej*, [w:] *Spółdzielnie socjalne. Teoria i praktyka*, Zielińska K. (red.), KUL, Lublin 2015.

- *Unijne wsparcie rozwoju gospodarki społecznej jako instrument rozwiązywania problemów społecznych w Europie*, [w:] *Rola aktywnej polityki społecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych. T. 2, Aktywna polityka rynku pracy i pracy socjalnej*, Głąbicka K. (red.), Wydawnictwo UTH, Radom 2014.

- *Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego w państwach Europy Środkowej i Wschodniej środkami polityki regionalnej Unii Europejskiej*, „Przegląd Historyczno-politologiczny”, 2/2008.

- *Spójność społeczna, gospodarcza i terytorialna. Równość szans czy równość wyników*, [w:] *Równość w Unii Europejskiej. Teoria i praktyka*, Bokajło W., Pacześniak A. (red.), Atla2, Wrocław 2008; Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu

H. Dotyczące gospodarki społecznej, kapitału ludzkiego i modernizacji oraz polityki społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej:

- *Znaczenie przedsiębiorczości społecznej dla realizacji społeczno-gospodarczych*

celów Unii Europejskiej, [w:] *Spółdzielnie socjalne. Teoria i praktyka*, Zielińska K. (red.), KUL, Lublin 2015.

• *Unijne wsparcie rozwoju gospodarki społecznej jako instrument rozwiązywania problemów społecznych w Europie*, [w:] *Rola aktywnej polityki społecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych. T. 2, Aktywna polityka rynku pracy i pracy socjalnej*, Głębicka K. (red.), Wydawnictwo UTH, Radom 2014.

• *Modernizacja polityki społecznej Unii Europejskiej*, [w:] *Współczesna teoria i praktyka badań społecznych i humanistycznych*, Juchnowski J., Wiszniowski R. (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013.

• *Social Policy of the European Union*, [w:] Dyduch J., Klimowicz M., Michalewska-Pawlak M., *Selected Politics of the European . Evolution in the context of the Lisbon Treaty and the Europe 2020 Strategy*, Wydawnictwo ASPRA, Wrocław 2012.

Wszystkie zaprezentowane tu prace naukowe mają kluczowy charakter dla całego dorobku naukowego Habilitantki. Ich treść sprawia, że można ją już dziś nazwać samodzielnym pracownikiem naukowym.

Z odwołaniem do przygotowanej przez Habilitantkę „Informacji o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi w kraju i za granicą oraz działalności popularyzującej naukę” można jednoznacznie stwierdzić, że aktywność pisarską dr Moniki Klimowicz - co ważne dla wniosków końcowych recenzji - uzupełniają: - imponująca naukowo współpraca zagraniczna (staże i stypendia w zagranicznych ośrodkach naukowych); - udział w konferencjach naukowych i innych projektach zewnętrznych; - opracowanie autorskich programów studiów i przedmiotów zajęć; - udział w projektach dydaktycznych finansowanych ze środków europejskich; - opieka naukowa nad studentami; - autorstwo i współautorstwo podręczników wykorzystywanych w dydaktyce; - recenzowanie publikacji w czasopismach; - realizacja wielu zadań publicznych w zakresie edukacji i nauki współfinansowanych ze środków instytucji publicznych; - współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w realizacji projektów, w tym współfinansowanych ze środków europejskich; - organizacja konferencji naukowych i popularnonaukowych.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na zaangażowanie dydaktyczne dr Moniki Klimowicz skutkujące prowadzeniem zajęć dla studentów i słuchaczy studiów podyplomowych z takich przedmiotów jak m.in. teoria integracji europejskiej, integracja gospodarcza w Unii Europejskiej, polityka regionalna, system gospodarczy i finansowy UE,

europejski i polski rynek pracy, zarządzanie projektami europejskimi, jednolity rynek europejski, pozyskiwanie funduszy unijnych, Unia Europejska w gospodarce światowej, EU Regional Policy, Innovative Economy in the Times of Economic Changes in Europe.

Wszystko co powyżej pozytywnie oceniono/zrecenzowano udowadnia dostatecznie dobry zakres zainteresowań badawczych Habilitantki w zakresie problematyki Unii Europejskiej, głównie w aspekcie instytucjonalnego wymiaru polityk unijnych, tak istotnego dla osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych integrującej się Europy/Unii Europejskiej. Wynika to z Jej wykształcenia i przygotowania naukowego (tu dominują takie cechy jak inspiracja i dociekliwość).

W ocenie generalnej sylwetki naukowej Habilitantki nie można też pominąć Jej dodatkowej działalności organizacyjnej służącej: - internacjonalizacji uczelni i badan naukowych; - prowadzeniu studiów i analiz eksperckich; - partycypacji w pracy Katedry; - uczestnictwa w towarzystwach naukowych; - upowszechnieniu wiedzy i badań w rozumieniu popularyzatorskim i medialnym.

II. Szczegółowa ocena dorobku naukowego dr Moniki Klimowicz w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce – ze szczególnym uwzględnieniem jednotematycznego cyklu publikacji

Ocena ta przeprowadzona została tu w trzech płaszczyznach: metodologii, źródeł prowadzonych badań i zawartości merytorycznej.

1. Metodologia

W załączonym do dokumentacji Autoreferacie Kandydatka twierdzi, że jej postępowanie badawcze oparte jest na doborze badanego obiektu, skonstruowanej metodologii zapewniającej racjonalny układ oraz merytoryczną poprawność czynności i zabiegów wyjaśniania zjawisk oraz gromadzenia wiedzy dotyczącej instytucjonalnego wymiaru polityk unijnych w kontekście osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej.

Dr Monika Klimowicz podejmując niełatwy dla niej trud uzasadnienia metodologicznego swego dorobku powołała się na (tu z odwołaniami – cytatami z Autoreferatu):

- konceptualizację opartą o wnikliwe założenia (hipotezy badawcze);
- interpretację analityczną zebranego materiału badawczego – poprzez wyróżnienie trzech zasadniczych pól analitycznych;
- przygotowanie procesu badawczego obejmującego osiągnięcie celów szczegółowych;

- proces poznawczy, jak i praktyczny.

Habilitantka odwołuje się też (niestety zbyt lapidarnie) m.in. do:

- triangulacji metodologicznej możliwej przy posługiwaniu się podejściem preskryptywnym, jak i deskryptywnym;

- analizy instytucjonalnej;

- teorii objaśniającej;

- perspektywy historycznej wzbogaconej perspektywą przedmiotową.

Z uwagi na powyższe niestety z przykrością należy uznać, iż recepcja metodologiczna dorobku Habilitantki zasługuje jedynie na notę dostateczną i jest dalece niewystarczająca jak na oczekiwania w tym zakresie ze strony Recenzenta. Dla realizacji przyjętych przez siebie celów naukowych dr M. Klimowicz w swym autoreferacie pisze, że (cyt.) „przeprowadzając badania politologiczne, zwracałam uwagę na zjawiska i procesy, które opisałam i wyjaśniłam za pomocą siatki pojęciowej oraz metodologii, mających zastosowanie nie tylko w politologii, ale również w innych naukach społecznych”. Okazuje się, że to tylko zapowiedź, która nie znalazła właściwego rozwinięcia zarówno w przedłożonych tekstach jak i w Autoreferacie ☹.

Jednak o ostatecznie pozytywnej ocenie przesądza to, że Oceniana właściwie połączyła pluralistyczne ujęcie prowadzonych badań z ekspozycją zmiany instytucjonalnej i instytucjonalizmu/instytucjonalności w procesie integracji gospodarczej/społecznej UE. Do tego doszło też elastyczne poruszanie się pomiędzy perspektywą teoretyczną a empiryczną, a tym samym zestawianie nauki z praktyką integracyjną.

W dorobku obecna jest też systematyczność i precyzja formułowania wielu wątków badawczych, które podawane/prezentowane są w sposób szczegółowy i uzasadniony. Opanowanie dużej liczby ujęć i tematów z ich szczególnym analitycznym pogłębieniem i ujęciem stanowi tym samym walor aktywności badawczej dr Moniki Klimowicz.

Na podkreślenie zasługuje konsekwencja badawcza Habilitantki w procesie dociekań i weryfikacji postawionych założeń. Narracja prowadzonego wywodu jest skupiona i precyzyjna głównie ze względu na dociekliwość prezentowanych i analizowanych ujęć i wydarzeń.

2. Inspiracje i źródła prowadzonych badań

Aktywność przed-habilitacyjna dr Moniki Klimowicz została opracowana z wykorzystaniem dość bogatej bibliografii, zawierającej głównie monografie i artykuły

naukowe, w tym obcojęzyczne, co zasługuje na uznanie. Drugim źródłem, jak się wydaje ważnym dla Autorki były również Dokumenty. Źródło to dla całości pracy, założenia badawczego i zastosowanej analizy okazało się bardzo istotne, a szczególnie dla szczegółowego krytycznego spojrzenia na polityki Unii i jej instrumenty/mechanizmy oraz uwarunkowania i czynniki instytucjonalizacji społecznej i gospodarczej.

3. Zawartość merytoryczna dorobku naukowego

Problemem badawczym dorobku naukowego Habilitantki jest bez wątpienia próba wyjaśnienia relacji i zależności, a tym samym interakcji między podmiotami integracji (aktorami integracji europejskiej), a złożoną celami wspólnoty integracyjnej jaką kształtowała i kształtuje Unia Europejska w procesie integracji gospodarczej i społecznej.

Z punktu widzenia oceny zawartości merytorycznej dorobku naukowego dr Moniki Klimowicz postawione w publikacjach hipotezy badawcze prowadzą do wniosku, że Autorka konsekwentnie i logicznie przeprowadza dowody mające na celu wykazanie, że:

- tylko pluralistyczne i kompleksowe badanie czynników warunkujących współczesne polityki UE prowadzić może do stwierdzenia czy polityka ta jest nadal skuteczna i celowa (celowość ma tu najistotniejsze znaczenie) dla całego systemu Unii Europejskiej;
- paradygmat polityki gospodarczej i społecznej (w tym polityki regionalnej i spójności) obejmuje determinanty funkcjonalne i dysfunkcjonalne kształtujące obecny proces instytucjonalizacji integracji UE;
- należy skoncentrować się na instytucjonalnej zmianie polityk UE z perspektywy źródeł i mechanizmów oraz czynników ją ograniczających;
- ciągle toczy się wewnątrz-unijna debata na temat przyszłości procesu ekonomizacji Europy i zestawiania go z procesem uspołecznienia integracji.

Oceniana w zakończeniu swych prac naukowych uznaje, że przyjęte przez nią przesłanki i dowody, potwierdzone empirycznie (w decyzjach państw i instytucji UE) udowadniają, że instytucjonalny wymiar polityk unijnych w kontekście osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej jest jednym z najważniejszych wyzwań dla przyszłości integracji (oraz politycznych i formalno-prawnych podstaw integracji). Są też doskonałą egzemplifikacją tego, że:

- obecne polityki UE różnią się zasadniczo od okresu 1993-2000, szczególnie w zakresie wzmocnienia mechanizmu spójności;
- mamy dziś do czynienia z siecią uwarunkowań procesu instytucjonalizacji społeczno-

gospodarczej UE na trzech ściśle ze sobą powiązanych i przeplatających się sieciowo poziomach – instytucji, państw członkowskich i podmiotów ponadnarodowych/transnarodowych;

- intensywne badanie polityk gospodarczych i społecznych UE umożliwia zrozumienie szerszych procesów zachodzących w Unii Europejskiej (także kryzysu integracji i UE);
- diagnoza czynników warunkujących przemianę celów UE może być pomocna przy wspieraniu w przyszłości rozwiązań antykryzysowych.

W konsekwencji Habilitantce udało się merytorycznie zapanować nad złożoną materią zarówno formalno-prawnych jak i instytucjonalnych aspektów badanego problemu.

Podsumowując należy uznać, iż problematyka badawcza dr Moniki Klimowicz, obejmuje szerokie spectrum problemów, zagadnień i kwestii szczegółowych, związanych z nauką o Unii Europejskiej. Znaczna część (choć nie cała) Jej dorobku jest potwierdzeniem dostatecznego poziomu wiedzy i wskazuje na konsekwentny, prawidłowy rozwój naukowy oraz umiejętność stałego doskonalenia warsztatu naukowego. Lektura tych publikacji wiedzie do wniosku, iż Habilitantka posiadała umiejętność dostrzegania, doboru i precyzowania problemów oraz zagadnień badawczych i udanego określania granic pól badawczych. Publikacje te mają zaplanowaną konstrukcję wywodów, sprzyjającą prawidłowemu formułowaniu ustaleń, ocen i wniosków końcowych. Widoczną ich zaletą jest czytelny tok rozumowania, analityczne i krytyczne podejście do badanych problemów oraz trafność ocen i obiektywizm w procesie wnioskowania, co sprawiło, że większość z nich cechują znaczące wartości poznawcze. W sumie dostarczają one obszernego zasobu wiedzy wzbogacającego dotychczasowe ustalenia na gruncie europeistyki. Zawierają nie tylko zebraną i w znacznym stopniu utrwaloną już wiedzę, ale także kreatywne komentarze i opinie.

Powyższą zadawalającą/dobłą ocenę aspektów dorobku naukowego dr M. Klimowicz (w ramach przyjętego tytułu osiągnięcia naukowego: jedno-tematyczny cykl publikacji) uzupełniają inne elementy Jej naukowego zaangażowania takie jak:

- adekwatność badawcza tj. powiązanie założeń naukowych z treścią przygotowanych monografii, artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych;
- konsekwencja Ocenianej w rozdzieleniu trzech poziomów analizy:
- pierwszej dotyczącej stopniowych zmian i rozwoju zachodzących w instytucjonalizacji polityki gospodarczej i społecznej UE;

- drugiej dotyczącej zmieniających się rozwiązań formalnych przyjmowanych w ramach osiągnięcia celów UE;
- trzeciej odnoszącej się do praktyki integracji europejskiej;
 - przejrzystość i dociekliwość prowadzonego wywodu oraz umiejętność oddzielenia sfery uniwersalnej - europejskiej i czysto teoretycznej od sfery empirycznej, praktycznej, związanej z politykami Unii Europejskiej;
 - dyscyplina badawcza Autorki w procesie dociekań i wyciągania wniosków.

III. Dodatkowe uwagi krytyczne

Tak skonstruowany metodologicznie i merytorycznie dorobek naukowy Habilitantki niesie za sobą określone naukowe korzyści, ale też problemy i wątpliwości, na które należy zwrócić szczególną uwagę:

1. Nie zawsze zastosowana w pracach/publikacjach metodologia jest precyzyjnie zaprezentowana i wyjaśniona.
2. Przekazane do oceny publikacje, którymi dysponuje Oceniający/Recenzent prowadzą do wniosku, iż Autorka generalnie (choć nie zawsze) stosuje się w nich do reguł badań naukowych.
3. Nie zawsze Jej wywód naukowy jest klarowny i strukturalnie precyzyjny. Nie zawsze wyjaśniane są podstawowe pojęcia i kategorie naukowe.
4. W dorobku piśmienniczym Habilitantki często brakuje wniosków i podsumowań.
5. Za mało tu analizy przestrzeni instytucjonalnej w odniesieniu do polityki gospodarczej i społecznej jak i jej percepcji w krajach UE.

W tym miejscu warto też podkreślić, iż recenzowany dorobek nie odpowiada na wszystkie interesujące pytania, np. takie jak:

1. Przy pomocy jakich instrumentów/narzędzi, form i metod należy prowadzić dziś politykę osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej?
2. Czy traktatowe i pozatraktatowe regulacje dotyczące osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej. nie są już dziś zbiorem „pobożnych życzeń” adresowanych do krajów i instytucji Unii Europejskiej?
3. Jak się ma instytucjonalny wymiar polityk unijnych do dysfunkcjonalności w zakresie celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej?
4. Co to jest dziś to europejskie dobro wspólne i europejski wspólny interes w kontekście osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej?

Konkluzje:

Oceniając dorobek naukowy dr Moniki Klimowicz należy zwrócić raz jeszcze uwagę na następujące ważne elementy oceny:

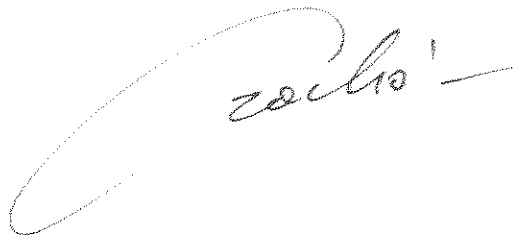
- dorobek publikacyjny i organizacyjny Habilitantki jest wystarczająco dostateczny, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym;
- Autorka w swych pracach podejmuje ważne zagadnienia z punktu widzenia tematu swego osiągnięcia;
- śledząc dorobek naukowy Kandydatki w ujęciu chronologicznym, zauważyć można Jej systematyczny rozwój intelektualny.

To nie wszystko. Mając na względzie wyrażoną powyżej pozytywną ocenę aktywności naukowej dr Moniki Klimowicz, w tym dostateczną wartość przed-habilitacyjnego dorobku naukowego oraz doświadczenie w pracy naukowej oraz dydaktycznej i organizacyjnej należy stwierdzić, iż jest Ona przygotowana do samodzielnej pracy naukowej. Poczynione wyżej uwagi dotyczące natury strukturalno-metodologicznej - odnoszące się do warsztatu naukowego i sposobu naukowej narracji, a także metod analizowania materiału badawczego potwierdzają ogólną pozytywną opinię o recenzowanym dorobku/cykle publikacji i ich Autorce.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż osiągnięcia naukowe oddane do recenzji przygotowane przez Habilitantkę odpowiadają na aktualne zapotrzebowanie świata nauki i polityki, a tym samym i opinii publicznej, na pogłębioną wiedzę dotyczącą problematyki ujęcia celowości społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej.

Wszystkie przytoczone wyżej argumenty stanowią podstawę dla przekonania Oceniającego/Recenzenta o wystąpieniu z wnioskiem o dopuszczenie dr Moniki Klimowicz do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego, opartych na obowiązującym w Polsce prawie o stopniach naukowych i tytule naukowym.

Poznań 8.08.2015 r.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Zachos', written over a large, faint, circular scribble.